

په لیټویا کې د پناه غوښتونکیو لپاره لارښود

EUROPEAN UNION
Asylum, Migration
and Integration Fund

محتویات:

2	په لیتویا کې د پناه غوښتنه کول	28	د ټولنیز کارکوونکي او ټولنیز مشاور مرسته
4	د پناه د غوښتنې وروسته	30	مرکه
7	د پناه غوښتونکي حقوق	32	د پناه د غوښتنلیک د څېړنې پروسه
10	د پناه غوښتونکي مسوولیتونه	34	د پریکړو خلاف د اعتراض کولو پروسه
13	د پناه غوښتونکي استوګنځی	39	د ریاست له خوا یقیني شوی قانوني مشوره
20	د پناه غوښتونکي توقیف	40	د ریاست له خوا یقیني شوي قانوني مرسته غوښتنې پروسه
22	د توقیف شوي پناه غوښتونکي استوګنځی	42	د وضعیت ترلاسه کولو وروسته
24	زده کړه	44	حتمي منفي پریکړه
26	درمل	45	د تماس ګټورې اړیکې
27	د پناه غوښتنې له مرکز څخه بهر د استوګنې ځای	47	څېړنې

مخففونه:

او سي ایم ای (OCMA)
پولي ساتونکی یا بارډر ګارد
مرکز
اروپايي اتحادیه (EU)
د ولایت د ټولنیزې بیمې موسسه (SSIA)

د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر
د ریاست پولي ساتونکی
د پناه غوښتونکیو مرکز
اروپايي اتحادیه
د ولایت د ټولنیزې بیمې موسسه

دا کتابکوټی د پناه، کډوالۍ او له ټولنې سره د ادغام د فنډ (2020 – 2014) پروژې
لمبر. PMLP/ PMIF/2016/1 (“په لیتویا کې د نړیوالې ساتنې د اړتیا لرونکي کسانو،
استقباليې او استوګنځی” له په چوکاټ کې او د تابعیت او کډوالۍ د چارو د دفتر له خوا
عملي کړی شوی دی.

په لیتویا کې د پناه غوښتنه کول

تاسو کولای شئ چې په لیتویا کې د پناه غوښتنې اراده څرګنده کړئ او پولې ساتونکي ته پخپله غوښتنلیک وسپارئ:

- د ریاستي پولو څخه د تېریدلو پر ځایونو کې،
- د هوايي ډګر څخه د وتلو په ځایونو،

که تاسو له مخکې نه په لیتویا کې یئ، نو د سرحدي ساتونکي سره په نږدې سیمه ییز یونټ کې.

تاسو کولای شئ خپله آرزو څرګنده کړئ چې په هغه ژبه کې په لیکلې بڼه یا شفاهي توګه په لیتویا کې پناه ترلاسه کړنپه کومه چې تاسو پوهیږئ او خبرې اترې کولای شئ. د پولې ساتونکي به ستاسو پر وړاندې ستاسو په شفاهي توګه د پناه غوښتنې خواش په لیکلې بڼه لیتوایي ژبې ته واړوي.

په یاد وساتئ:

د غوښتنلیک د سپارلو نه وروسته به په لیتویا کې ستاسو د پناه کړنلاره پیل کړل شي – تاسو به تر هغې ورځې پناه غوښتونکی ګڼل کیږئ، ترڅو چې ستاسو د غوښتنلیک د بیا کتنې په ترڅ کې حتمي پریکړه وکړل شي – چې ستاسو پناه تصویب یا رد کړل شي.

که تاسو یو کم عمره بې مله پناه غوښتونکی یاست (پرته له والدینو یا بالغ خپلوانو)، نو دولت به ستاسو لپاره یو ساتونکی وګوماري.

سرېره پردې، تاسو په لیتویا کې د پناه ترلاسه کولو د خواش څرګندونه په لاندې ځایونو کې هم کولای شئ:

- 2 د تابعیت او کډوالۍ د چارو په دفتر کې
- 3 د ریاستي پولیسو له خوا
- 4 په خندانو له خوا

دا چارواکي به په ۳ کاري ورځو کې دننه د پولې ساتونکي سره ستاسو لپاره تماس ونیسي چې تاسو هغوی ته خپل غوښتنلیک وسپارئ.

د پناه د عریضې کولو وروسته

که تاسو توقیف شوي نه یاست، تاسو ته به د پناه غوښتونکي یو شخصي سند درکړل شي.

ستاسو د ګوتو نښې به واخیستل شي، چې دا د پناه غوښتنې د پروسې یوه مهمه برخه ده.

ستاسو شخصي هویت او سفري اسناد به ستاسو د پناه د حتمي پریکړې د ورځې پورې د سرحد ساتونکي ته سپارل کیږي – پرته له هغه وضعیت څخه چې تاسو په لیتویا کې د پاتې کیدو بل څه قانوني حق لرئ، د مثال په توګه، یوه باوري ویزه یا د اوسیدو اجازه.

د پناه غوښتونکي په توګه د شخصي هویت سند به تاسو ته په لیتویا کې د پاتې کیدو حق درکوي – په دې سند سره تاسو نورو هیوادونو ته سفر نه شئ کولای. د پناه غوښتنې د پروسې په بهیر کې د لیتویا څخه ستاسو تګ به داسې ګڼل کیږي چې تاسو خپل غوښتنلیک منسوخ کړو او په لیتویا کې به یې ستاسو د پناه پروسه فسخ کړل شي.

په یاد ولرئ، د سرحد ساتونکي دا حق لري چې:

● چې ستاسو د ملکیت د شیانو کتنه تر سره کړئ؛

● چې هغه مواد او اسناد ونیسي چې د غوښتنلیک د بیا کتنې لپاره مهم وي یا هغه مواد چې پناه غوښتونکیو یا د هغه/هغې شاوخوا خلکو ته ګواښ جوړولی شي؛

● که تاسو یو بې مله کوچنی پناه غوښتونکی یاست نو ستاسو د نماینده پر وړاندې ستاسو د ملکیت د شیانو څېړنه وکړي،

● چې ستاسو د اسنادو، شیانو، ژبې، طبي او متخصص پلټنو او څېړنو ټاکنه وکړي

● چې ستاسو عکس وباسي

هغه معلومات د آډیو یا ویدیو د تخنیکي لارو هم ریکارډ کړي چې تاسو ورکړي وي او د دې په اړه به تاسو ته په جلا ډول خبر درکړل شي.

د پولې ساتونکي به ستاسو سره خبرې اترې وکړي چې ستاسو د شخصي حالت او وضعیتونو په اړه معلومات ترلاسه کړي. کوم معلومات چې تاسو ورکړئ، هغه به د هغې عمده مطالب به ریکارډ کیږي.

د پناه غوښتونکي حقونه

که د پناه غوښتونکي په توګه د خپل هويت شخصي سند لرئ او تاسو په شپږ میاشتو کې دننه د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر له خوا د کډوالۍ یا کوم بدیل وضعیت د اجازې یا د ردونې څه پریکړه نه وي ترلاسه کړي، نو تاسو په لیتویا کې د هغه ورځې پورې د کار کولو حق لرئ کله چې ستاسو د دویمې حتمي پریکړه عملي کړی شي. د کارگرانو د اړیکو د پیلولو لپاره تاسو باید لومړی د پولې ساتونکي ته ولاړشئ چې د پناه غوښتونکي په توګه ستاسو په شخصي هويت کې ستاسو د کار د حق په اړه خبرتیا شامل کړي.

چې ستاسو د پناه د پروسې د جریان په اړه معلومات ترلاسه کړئ. چې د ترسره شوي پریکړې جزئیات ترلاسه کړئ او وروسته له هغې د استنباف کولو کړنلاره معلومه کړئ او په کومه ژبه چې تاسو پوهیږئ په هغې کې تاسو ته وړیا قانوني مرسته درکړل شي – پرته له هغې که تاسو د مخکې نه نماینده لرئ یا قانوني مرسته ترلاسه کوئ.

د استنباف په جریان کې تر ټاکلي اندازې پورې د ریاست له خوا تمویل شوي وړیا قانوني مرسته تر لاسه کړئ. د پناه د پروسې په هر پړاو د خپلې وظیفې په کارولول سره کوم یو کس ته بلنه ورکولې شي چې قانوني مرسته ترلاسه کړي.

د پناه په پروسه کې دخیل چارواکو سره د خلې او لیکلو خبرو اترو لپاره به هغه ژبه کارول کیږي په کوم چې تاسو پوهیږئ. تاسو د پناه اړوند اسناد د کتنې محکمې ته د سپارنې لپاره استولی شئ (که د ژباړې اړتیا وي، نو دا به ژباړه کړل شي).

که دا تعین وکړل شو چې لیتویا ستاسو د غوښتنلیک مسؤلیت لري، نو د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر به ستاسو د پناه پروسه مخ پروراندې بوځي.

تاسو چې کوم معلومات د سرحد ساتونکي ته ورکړي دي، هغه به د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ته واستول شي، هغوی به د دغه معلوماتو ارزونه وکړي او دا تعین به وکړي چې د اروپايي اتحاديې کوم غړی هیواد ستاسو د غوښتنلیک د بیاکتنې مسؤل دی. که دا وټاکل شي چې د اروپايي اتحاديې بل کوم غړی هیواد ستاسو د غوښتنلیک د بیاکتنې مسؤل دی، تاسو به هغه اړوند غړي هیواد ته واستول شئ. د اروپايي اتحاديې د قانوني مقرراتو له مخې، د اروپايي اتحاديې یوازې یو غړی هیواد ستاسو د غوښتنلیک کتنه کولای شي.

تاسو به د پولې د ساتونکي څخه د مسؤل غړي هیواد د تعین کولو د معیار په اړه لا نور تفصیلي معلومات د پولې ساتونکیو څخه د پناه غوښتنې په وخت ترلاسه کړئ.

که د پولی ساتونکۍ یا د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر دا ټاکنه وکړي چې تاسو ځانګړي پروسایي یا سترې مشو مرستې ته اړتیا لرئ، نو د پناه غوښتنې د جریان په هر پړاو به تاسو د خپل حقوقو څخه په استفادې او د خپل مسوولیتونو په پوره کولو سره مناسب او ښه مرسته ترلاسه کولو حق ولرئ.

A collage of vintage black and white photographs, including a car, a person, and a couple, resting on a document with the heading 'MARRIAGE AND CERTIFICATE'. The photos are scattered and overlapping, with some showing a car, a person, and a couple. The document is partially visible, showing the heading 'MARRIAGE AND CERTIFICATE' and some text below it.

-
- A close-up photograph of two hands clasped together on a light-colored wooden table. The hands are positioned on either side of the center, with fingers interlaced. The background is blurred, showing what appears to be an office or meeting room setting with a desk and some equipment.

چي په خبرو اترو او مرکه کې ګډون وکړي
او په شخصي توګه د هغه پوښتنو ځواب
ورکړي کوم چي وپوښتل شي او چي ټول اړين
معلومات * چي څومره ژر ممکن وي، وړاندي
کړي ترڅو د هغوی د غوښتنلیک بیاکتنه وکړل
شي او مناسب پریکړه وکړل شي – همدارول،
که ستاسو نماینده ستاس لپاره په خبرواترو یا
مرکه کې ګډون کوي (نو هغه دا مسؤلیت هم
لري چي څومره ژر ممکن وي ټول معلومات
وړاندي کړي).

چي ڊگھو ٽوٽو ٺهڻي ورکري ڪه 14 کلن ياست.

پناه غوښتونکي بايد د پناه د پروسي اړوند چارواکو سره مرسته کوي ، د بيلگي په توگه ، د پولې د ساتونکي سره کوم چي بايد ستاسو د گوتو نښي واخلې ، تاسو وپيژني او ستاسو عکس وباسي، همدا ډول د تابعيت او کډوالۍ د چارو دفتر سره بايد مرسته کوي چي د غوښتنليک د څيړني لپاره ټول اړين معلومات هغوي ته وړاندې کړي.

د پناه غوښتونکي استوګنځی

کله چې مرکز ته راورسیرئ، تاسو باید د یو پناه غوښتونکي شخصي سند وړاندې کړئ.

که تاسو د استوګنې مناسب وسیلې نه لرئ، تاسو باید په یو پراخه ډول مرکز کې پر ځای کړل شئ.

دغه مرکز د لیتویا د پلازمینې څخه په 17 کلومتره واټن په ریګا ښار کې دی. بس لمبر 16 له ریګا څخه دغه مرکز ته ځي. د عام تګ راتګ لپاره مهالویش په دې ویب پاڼه کتلی شئ:

<https://saraksti.rigassatiksm.lv/>

یو کوچنی بې مله پناه غوښتونکی، ښایي په مرکز، د ماشوم ساتنې د چارواکي یا له هغه سرپرست سره میشت کړل شي چې د یتیمانانو او ساتنې د محکمې له خوا ټاکل شوی وي. د استوګنځي په اړه پریکړه به د یتیمانانو او ساتنې د محکمې له خوا کيږي چې د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر به له دې سره موافقه کوي او د کوچني تن ګټې به په فکر کې نیول کيږي.

د پناه غوښتونکي مسوولیتونه

پناه غوښتونکي باید د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر او پولې ساتونکي د خپل استوګنې د ادرس یا که په هغې کې بدلون شوی وي، نه خبر کړي. که تاسو په مرکز کې استوګن نه یئ یا توقیف شوي نه یئ – نو د چارواکو ستاسو سره د خبرو اترو او مفاهمې لپاره به د هغه ځای ادرس استعمالیږي، چې تاسو په اخري ځل ورکړی وو.

پناه غوښتونکي باید په استوګنځي یا توقیف په اسانتیاویو کې داخلي د پروسې مقررات تعقیب کړي.

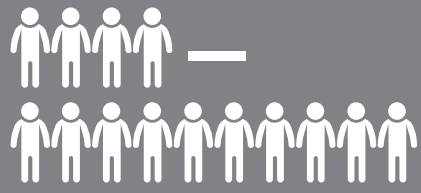
د پناه غوښتونکي استوګنځی

د مرکز د اوسیدو په ځونه کې د دو پورو بستري، لاکري، ستولونه، میزونه، کمپلي، بالېستونه، د بسترو څادري او لوبښي موجود وي. د معلولينو ځونو کې د یو پور کتونه وي.

هغه کورنۍ چې ماشومان لري او عمر یې د پري سکول وي، تر ممکن حده په هغه ځونو کې خپول کېږي چېرې چې تشناب او لامبل ځای موجود وي. نور پناه غوښتونکي باید عام یا شریک لامبل ځایونه او تشنابونه استعمال کړي.

په یوه ځونه کې له 4 څخه نیولې تر 10 پورې کسان خپولې شي.

د عوامي ودانیو د پاکۍ مسؤلیت باید د مرکز ټول بالغ کسانو تر منځ ویشل شي.

د مرکز کارکوونکي:

● باید تاسو د مرکز د دنني مقرراتو او د اور لګیدنې څخه د حفاظت د قواعدو څخه خبر کړي (دا د مرکز په دملیز کې موجود وي او په ګڼ شمیر ژبو کې ژباړه شوي وي)،

● هغه به تاسو ته ستاسو ځونه او هغه پخلنځی وښايي چېرې چې تاسو د ځان او خپلې کورنۍ لپاره پخلی کولای شئ او همدا ډول د دغه مرکز نوري ودانۍ به تاسو ته وښايي، هغه به تاسو ته د لاسرسي کارت او نور اړین شیان درکړي،

● هغه به د عامه ودانیو د پاکۍ د مهالویش څخه تاسو خبر کړي، چې له هغې سره سم به تاسو په ودانیو کې د پاکي او نظم خیال ساتئ.

د پناه غوښتونکي استوګنځی

● د کالیو مینځلو خونه (د کالیو مینځلو ماشینونه، وچوونکي او استریان)

● پخلنځی او د پخلي لوبڼي

لاندې اسانتیاوې په مرکز کې موجودې وي:

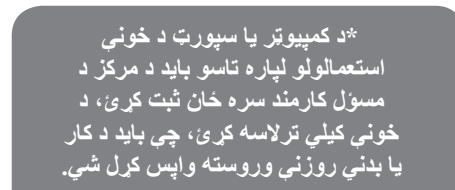
● د سپورټس (فټنس) خونه*

● واني فاني او د کمپیوټر د روزنې ټولګې چې د انټرنیټ کنیکسیون په کې موجود وي*

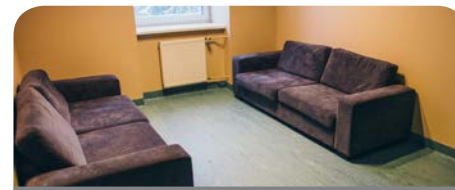
● کتابتون

*د کمپیوټر یا سپورټ د خونې استعمالولو لپاره تاسو باید د مرکز د مسوول کارمند سره ځان ثبت کړئ، د خونې کيلي ترلاسه کړئ، چې باید د کار یا بدنې روزنې وروسته واپس کړل شي.

● د مرکز په ساحه کې دننه د لوبو ځای او د ماشومانو د لوبو ځای.

● تفریحي برخه

د دې وظیفې ترلاسه کولو لپاره تاسو باید د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر په ادرس غوښتنلیک واستوئ. همدا ډول تاسو کولای شئ چې د مرکز کارمندانو ته هم غوښتنلیک ولېږئ.

په مرکز کې میشت کړل شوي پناه غوښتونکي چې مناسب خوراک نه ترلاسه کوي، دا حق لري چې د مرستې وسیلې او ورځنۍ وظیفه ترلاسه کړي - چې هره ورځ او شپه په پناه غوښتونکي ته (د عمر او کورنۍ وضعیت پرته) 3,00 یورو ورکول کېږي.

که چېرې تاسو له 24 ساعتو نه زیات وخت لپاره له مرکز څخه ووځئ، نو دا مسوولیت لری چې د مرکز کارمند خبر کړئ!

د مرکز کارمند به د پیسو دغه فند هغه پناه غوښتونکیو ته ورکوي چې په مرکز کې اوسېږي، او عمر یې له 18 کالو څخه کم وي پیسې به:

- د هغه/هغې د کورنۍ بالغ غړي ته ورکول کېږي
- د بې مله کوچني پیسې به د هغه قانوني نماینده ته ورکول کېږي.

د پناه غوښتونکي توقیف

تاسو باید دا په پام کې ونیسئ چې د پناه د پروسې په جریان کې تاسو توقیف کیدی شئ او د پولې د ساتونکي په ځانګړي مجهز ودانیو کې په ډاګې کې په (Liepaja یا لایې) Daugavpils پلز هغه وضعیتونو کې میشت کیدی شئ کله چې:

● دا مهم وي چې ستاسو هویت یا تابعیت معلوم او تائید کړل شي

● دا مهم وي چې د هغه علتونو حقایق معلوم کړل شي، د کومو پر اساس چې تاسو د پناه ادعا کړي ، خو دا یوازې د توقیف له لارې کیدای شي (د بېلګې په توګه، د پولې د کتنو څخه د ژغورنې په موخه تاسو پرته له کوم معقول دلیل له ریاستي پولې څخه راغوښتي یئ)

● دا مهم دي چې لیتویا ته ستاسو د راننوتلو د حقوقو په اړه پریکړه وکړل شي؛

● داسې علت موجود وي چې تاسو په لیتویا کې د دې لپاره د پناه غوښتنه کړې چې د دې هیواد څخه خپله ویستنه وځنډوئ

● داسې علت موجود وي چې تاسو د هیواد خونديتوب یا عامه نظم او خونديتوب ته ګواښ رامنځته کړی وي

● د اروپایي اتحادیې هغه غړي هیواد ته د انتقال پروسه پیل شوې وي، چې ستاسو د غوښتنلیک د څېړنې مسؤل وي.

په لومړۍ کې تاسو باید د شپږو ورځو او شپو لپاره توقیف کړل شئ خو ولې د محکمې د پریکړې پر اساس باید ستاسو توقیف د پناه د پروسې د ټولې مودې لپاره وغځول شي.

پولې ساتونکي باید ستاسو د توقیف عمده مطالب چمتو کړي او ستاسو د حقوقو او مسؤلیتونو څخه به تاسو خبر کړي. مخکې له دې چې تاسو د توقیف په ودانۍ کې د میشت کړل شئ، ستاسو د روغتیا او پاکۍ ارزونه به ترسره کړی شي.

د توفیق شوي پناه غوښتونکي استوګنځی

تاسو به د توقیف په ودانۍ کې میشت کړل شئ، ستاسو د بنیادي حقونو، خوندیتوب، اساسي اړتیاوو او روحي موزونیت ته به د لاندې شیانو سره پام کولای شئ:

که تاسو کوچنی تن یئ، تاسو به زده کړې ته لاسرسی لرئ.

• که تاسو د روغتیا کومه ګډوډي لرئ، تاسو به د دې لپاره په ځانګړي مجهز ځونه کې میشت کړل شئ.

• د کورنۍ غړي به په یوځای کې میشت کیږي، بې له هغې که د کورنۍ کوم غړی په ګډه په یوځای کې په اوسیدو اعتراض کوي.

• که تاسو یو بې مله کوچنی یاست، تاسو ته باید د میشت ځای درکړل شي چې سامان لري او ستاسو د عمر سره موزونیت لري.

• سړي او ښځې جلا جلا میشتول کیږي.

• که تاسو په نړیوال لټون څرګند شوي یاست، تاسو به له 72 ساعتونو لپاره په ځانګړي توګه د دغه موخې لپاره په ټاکل شوي ودانیو کې میشت کړل شئ.

• په ځانګړي وضعیتونو کې که چیرې تاسو د داخلي نظم څخه سرغړونه وکړه یا مو د نورو پناه غوښتونکیو خوندیتوب له ګواښ سره مخامخ کړو، تاسو به تر 10 ورځو او شپو پورې په جلا توګه د دغه سرغړونې له کبله په ټاکل شوي ودانیو کې ځای پر ځای کړل شئ.

په توقیف ځانه کې د پاتې کیدو پرمهال تاسو باید داخلي مقرراتو پروسې سره سم چلند وکړئ. له کومو سره تاسو باید معرفي کړل شئ.

لطفاً د ماشوم/ماشومې د حقونو تعقیب کوئ او د هغه/هغې ماښام داسې پلان کوئ چې په آرام بې تیر کړي څو سهار له ورته په ښوونځی تللو کې څه ستونزې نه وي!

په لیتویا کې له 5 نیولې تر 17 کالو پورې زده کړه ترلاسه کول لازمي دي چې په دې کې ماشوم/ماشومه د اساسي زده کړې لپاره چمتو کول، بنیادي زده کړې ترلاسه کول یا وروسته له هغې د لوییدو سره خپل زده کړو ته دوام ورکول شامل دي.

کوچنی پناه غوښتونکی حق لري چې اساسي او ثانوي زده کړه ترلاسه کړي، او د لوییدو سره سم خپلو زده کړو ته دوام ورکړي.

په ښوونځی کې حاضري کول ضروري دي، په ښوونځی کې د غیرضروري غیروحاضری په وضعیت کې به ښوونځی د ماشوم/ماشومې کتنې لپاره د حقونو ساتونکي، پولیسو یا د پتیماتانو او ساتنې محکمې ته بلنه ورکوي. که یو ماشوم/ماشومه ناروغه شي، هغه به ډاکټر ته بوتل شي او د ښوونځی غیرحاضري به موزون وگرځول شي.

دا پریکړه باید د زده کړې او ساینس وزارت کوي چې کوچنی پناه غوښتونکی به کوم ښوونځی ته ځي.

د کوچني پناه غوښتونکي د ښوونځی د داخلي لپاره به د هغه/هغې والدین یا قانوني نماینده مرکز ته غوښتنلیک ولیکي، یا د توقیف په وضعیت کې به پولی ساتونکي ته غوښتنلیک ولیکي.

د پناه غوښتونکیو د مرکز څخه بهر د اوسیدو ځای

تاسو به پخپله د استوګنې د هغه ځای پیسې ورکوئ چې تاسو پخپله انتخاب کړی دی. په داسې حال کې چې تاسو د مرکز څخه بهر وسپړئ، تاسو باید د خوراک وظیفه او ورځنۍ وظیفه ترلاسه نه کړئ.

که تاسو په توقیف کې نه یئ، تاسو حق لرئ چې د مرکز نه بهر د استوګنې په هغه ځای کې ووسپړئ چې تاسو یې انتخاب کړی وي، او د دې خبر باید پولې ساتونکي ته ورکړئ او که د استوګنې په خپل دغه ځای کې بدلون کوئ نو د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ته باید هم خبر ورکړئ.

که تاسو د ډاکټر، متخصص سره د کتنې لپاره عریضه کړې وي، لطفاً په پام کې ساتئ چې د کتنې د ساعتونو تعین په پابندۍ سره کېږي — که په خپل ټاکلي وخت د کتنې لپاره حاضر نه شئ، نو تاسو به یو ځل بیا د ډاکټر څخه د کتنې لپاره وخت اخلي او دغه خپل وخت به مرسته ترلاسه نه کړل شئ.

که چیرې تاسو د خپلې خوینې په ځای کې میشت یاست، نو عاجل طبي مرسته، د عمومي متخصص سره کتنې او د روغتیا ساتنې نور خدمتونه به په خپله ترلاسه کوئ. که ستاسو روغتیا په خطر کې وي، د 113 په تلیفوني شمېره په زنگ وټولو سره تاسو امبولانس راغوښتلئ شئ.

درمل

که تاسې طبي مرستې ته اړتیا لرئ په داسې حال کې چې په توقیف ځایه یا د پولې ساتونکي سره یئ، تاسو باید د میډیکل نرس یا اړوند کارمندانو سره اړیکه ونیسئ او هغوی به ستاسو د روغتیا پاملرنه تنظیموي.

تاسو د دولت له خوا تمويل شوي د لاندې اسانتیاوو حق لرئ:

- عاجل طبي مرسته
- د امیندوارو ښځو او د ماشوم د زیږون مرسته
- په عاجل وضعیت کې د غاښ تداوی
- اساسي روغتیايي ساتنه (لکه د جنرل پریکټیشنر (ډاکټر) سره کتنه او معاینه)
- درمل او طبي اوزار چې د بهرني ناروغانو ته د تداوي لپاره ورکول کېږي او د دې لپاره بودجه د دولتي سرچینې څخه اد خيستل کېږي
- روحياتي مرسته
- د کوچنیانو لپاره طبي مرسته

● د ټاټوبي بهر ناروغ لپاره اضطراري طبي پاملرنه

● د خطر وړ عفونتونو د ناروغیو په وضعیتونو کې خدمات او د نري رنځ تداوي لپاره اړین مصنوعات.

د ټولنیز کارکوونکي او ټولنیز مشاور مرسته

پناه غوښتونکي او کډوال دواړه او همدا ډول کوم بل وضعیت لرونکي د ټولنیز کارکوونکي او ټولنیز مشاور د خدمتونو ترلاسه کولو حق لري.

ټولنیز کارکوونکي او ټولنیز مشاورین به ستاسو لارښوونکي او سلاکار وي، هغوی به تاسو، د مرستې وړاندې کوونکي او مدافعي کونسل هڅوي، ستاسو او ستاسو د کورنۍ سره به مرسته کوي، د ستونزو په حل کولو کې به له تاسو سره مرسته او کومک کوي او هڅه به کوي چې تاسو په ښه توګه د لیتویا په ټولنه کې میشت او بلد شئ.

تاسو به د پناه غوښتنې د پروسې په ترڅ کې هم د ټولنیز کارکوونکو او ټولنیز مشاورینو څخه مرسته ترلاسه کوئ. که تاسو ته د کډوال یا بل کوم وضعیت درکړل شي، تاسو به دغه مرسته له 12 نورو میاشتو پورې ترلاسه کوئ.

- د ټولنیز کارکوونکي او ټولنیز مشاور مهم کارونه:
- چې په لیتویا کې په ژوند پیل کولو کې ستاسو د اړتیاوو او هیلو څخه ځان خبر کړي؛
- چې مرکز ته ستاسو د رارسیدلو نه وروسته عموماً په 3 ورځو کې دننه ستاسو او ستاسو د کورنۍ سره خبرې اترې وکړي
- چې په ټولنه کې د سوسیو معاشي شاملیدو لپاره انفرادي پلانونه جوړ کړي، او په منظمه توګه ستاسو او ستاسو د کورنۍ سره کتنه کوي او د دغه پلانونو د عملي کولو په اړه ستاسو سره بحث وکړي
- چې د بېلابېلو ستونزو لپاره نورې د حل کولو لارې ولټوي او تاسو ته په دغه اړه د اړینو سرچینو سلا درکړي؛
- چې د ورځنۍ وضعیتونو په حل کولو کې ستاسو سره مرسته وکړي او په لیتویا کې په ټولنیز ژوند د پوهیدو کې ستاسو سره مرسته وکړي
- چې په هغه مهارتونو ترلاسه کولو کې ستاسو سره مرسته وکړي چې د ورځنۍ ژوند لپاره اړین دي؛
- چې ستاسو لپاره د ټولنیزې مرستې شبکه جوړه او پراخه کړي؛

د ټولنیز کارکوونکي او ټولنیز مشاور مرسته په مرکز کې دننه د پناه غوښتونکیو او د مرکز نه بهر د پناه غوښتونکیو دواړو لپاره وي.

د ټولنیز کارکوونکي او ټولنیز مشاور خدمات د "پروموشن آف ډایورسټي" پروژې له مخې وړاندې کېږي او دغه پروژه د ټولنیز ادغام موسسې عملي کړي ده. د پوښتنو یا شک و شبې په وضعیت کې لطفاً د ټولنیز ادغام د موسسې سره اړیکه ونیسئ.

همداول، د پناه په پروسه کې ښکیل نور چارواکي هم په مرکه کې د برخه اخیستلو او ستاسو څخه د اضافي پوښتنو کولو حق لري.

که تاسو یو بې مله پناه غوښتنکی یاست، نو ستاسو د نماینده په موجودیت کې به مرکه ترسره کیږي.

د مرکې وروسته به تاسو ته ستاسو د کیس د پرمختګ په اړه معلومات درکړل شي او که تاسو غواړئ نو د دې په اړه اضافي پوښتنې هم کولای شئ.

ستاسو سره به مرکه ستاسو د کورنۍ د غړیو پرته ترسره کیږي، بې له هغې که دا وګڼل شي چې د هغوی شرکت اړین دی.

تاسو چې کوم معلومات وړاندې کوئ، هغه به د آډیو یا ویدیو په وسیله ثبت کیږي او د دې په اړه به تاسو ته جلا معلومات درکول کیږي.

مرکه

د پناه او بیاکتنې لپاره ستاسو د غوښتنلیک د قیليدو څخه وروسته به د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر کارمندان ستاسو سره مرکه ترسره کړي.

د مرکې نه لږ مخکې به تاسو د مرکې سره معرفي کړل شئ. سربېره پردې، تاسو به د هغه تن سره معرفي کړل شئ چې په مرکه کې شرکت کوي.

د مرکې وخت او ځای به د هغه پریکړې په وخت وټاکل شي کله چې د ارزونې لپاره ستاسو غوښتنلیک ومنل شي.

د مرکې په ترڅ کې به تاسو فرصت لرئ چې په دې اړه تفصیلاً معلومات ورکړئ چې تاسو خپل اصلي هیواد یا د تیر شوي استوګنې هیواد ولې پرېښودئ او د پناه غوښتنه مو کړې ده. تاسو کولای شئ چې اضافي اسناد او ثبوتونه وړاندې کړئ چې ستاسو د بیان او معلوماتو تائید کوي. تاسو به حق لرئ چې پرته له څه ترده خپل نظر د خپل وضعیت او کیس په اړه وړاندې کړئ خو دا مسؤلیت به هم لرئ چې له تاسو څخه کومې پوښتنې وکړل شي، د هغې ځواب ورکړئ.

د مرکې په ترڅ کې باید یو ژباړوونکی موجود وي، او هغه به تاسو ته په هغه ژبه کې معلومات وړاندې کوي په کومه چې تاسو پوهیږئ.

ستاسو نماینده هم دا حق لري چې په دغه مرکه کې ستاسو سره ګډون وکړي.

د غوښتنلیک د بیا کتنې کړنلاره *

سکیم لمبر. 1

10
کاري ورځي

وروسته له هغې چې د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر له ریاستی پول ساتونکي څخه اسناد ترلاسه کړي

1
میاشت

وروسته له هغې چې د څېړنې لپاره ستاسو د غوښتنلیک د قبولولو پریکړه وکړل شي.

3
میاشتي

د مرکي څخه وروسته، خو ولې د غوښتنلیک د سپارلو نه وروسته په شپږو میاشتو کې دننه، د څېړنې موده تر نورو 9 میاشتو پورې غځیدلې شي.

1
میاشت

د کډوال یا بل وضعیت د نه ورکولو د پریکړې خلاف استیناف محکمې ته د پریکړې څخه وروسته په یوه میاشت کې دننه کیدی شي.

غوښتنلیک

پرتله له مخکې اقدام څخه ستاسو د غوښتنلیک د پریښودلو پریکړه

15
کاري ورځي

د دغه پریکړې د عملي کیدو د ورځې څخه به وروسته په 15 کاري ورځو کې دننه محکمې ته غوښتنلیک سپارل کیدي

5
کاري ورځي

محکمه به د غوښتنلیک د قبولولو نه وروسته او د کیس د پیل کیدو نه وروسته په درې میاشتو کې دننه ستاسو د غوښتنلیک قضاوت کوي

د محکمې پر وړاندې محاکمه

3
میاشتي

محکمه به د غوښتنلیک د قبولولو نه وروسته او د کیس د پیل کیدو نه وروسته په درې میاشتو کې دننه ستاسو د غوښتنلیک قضاوت کوي

د محکمې پر وړاندې محاکمه

د کډوال یا بل کوم وضعیت ترلاسه کول

د محکمې له خواردونه

غوښتنلیک د قضاوت لپاره ومنل شو

د لیتویا څخه وتل

که تاسو د لاندې په اړه د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر د پریکړې سره موافق نه یئ:

شئ. کله چې د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر د پریکړو خلاف د ولسوالۍ اجرائیوي محکمې ته اعتراض کوي، نو د پناه غوښتونکي مالي وضعیت د ارزونې وروسته هغه/هغې ته د قانوني مرستې لپاره د دولت له خوا پیسې ورکول کیږي. د محکمې پریکړې حتمي وي او د هغې خلاف استیناف نه شى کیدی.

د پناه غوښتونکي په توګه تاسو دا مسؤليت نه لری چې په محکمه کې د غوښتنلیک د سپارنې پیسې ادا کړی او له دې څخه برأت لری.

تاسو باید خپل غوښتنلیک د ولسوالۍ د اجرایوي محکمې په ادرس د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ته ولړئ، او هغه به ستاسو د کیس د دوسې د ټولو موضوعاتو سره ضمیمه ستاسو غوښتنلیک په یوه کاري ورځ کې دننه محکمې ته واستوي.

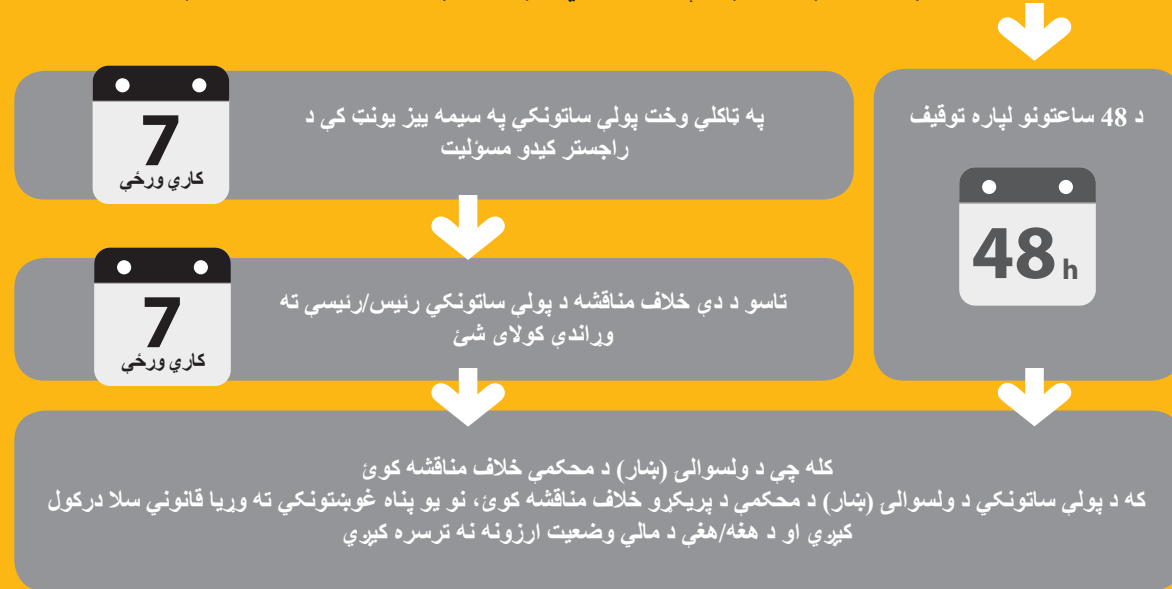

تاسو د ولسوالۍ اجرانويي محکمې ته د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر د پریکړو خلاف اعتراض کولای شئ (سکیم لمبر 2 وگورئ)، د خپل استوګنځي یا اوسیدو د ځای پر اساس یا د کورنیو چارو وزارت ته د پریکړې خلاف اعتراض کولای شئ (سکیم لمبر 3 وگورئ).

که تاسو د کومې پریکړې سره موافقه نه یئ نو
په د هرې پریکړې په پای کې دا معلومات ورکړل
شوې وي چې د دغه پریکړې خلاف تاسو په
کوم ځای کې او په څومره موده کې اعتراض یا
استیناف کولای شئ.

که د لاندې شیانو په اړه پولي ساتونکي د پریکړې سره موافقت نه کوي:

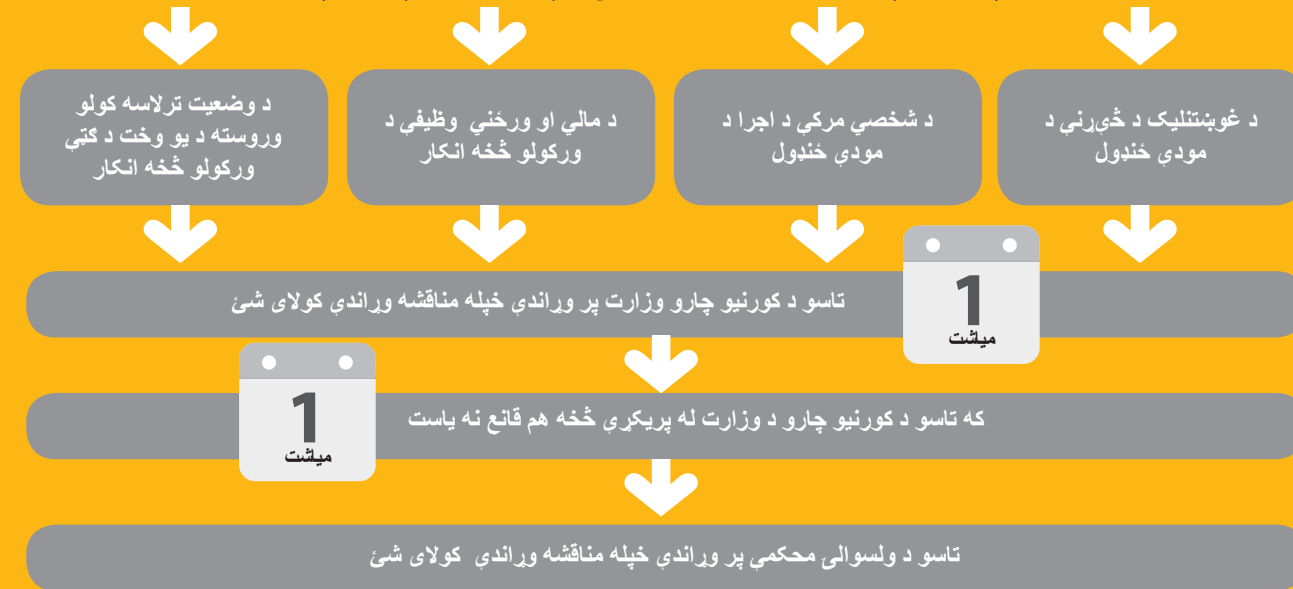
سکیم نمبر 4

* تاسو هغه وخت د دولت له خوا د وړيا قانوني مرستې لپاره پيښې ترلاسه کولای شئ کله چې د کورنيو چارو د وزارت د پريکړې خلاف د ولسوالي اجرائيوي محکمې ته خپله مناقشه وړاندې کوئ

که تاسو د لاندې شیانو په اړه د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر د پریکړې سره موافقت نه کوئ:

سكیم لمبر 3

* تاسو هغه وخت د دولت له خوا د وړيا قانوني مرستې لپاره پيښې ترلاسه کولای شئ کله چې د کورنيو چارو د وزارت د پريکړې خلاف د ولسوالي اجرائيوي محکمې ته خپله مناقشه وړاندې کوئ

دولتي قانوني مشوره

دولت به د یو کیس په چوکاټ کې د لاتیني مقدار قانوني مرستې تادیه کړي:

- د محکمې څخه پرته او د محکمې د قضاوت او قانوني سلا په پراو کې خو د پنځو ساعتونو نه د زیات وخت لپاره نه
- د پنځو قانوني اسنادو د چمتووالي لپاره د محکمې د قضاوت او غیر محاکمې پراو کې
- په محکمه کې د نمایندګۍ او وکالت لپاره خو له 40 ساعتونو څخه زیات نه.

که تاسو مناسب مالي وسیلې نه لرئ، تاسو حق لرئ چې د دولتي قانوني مشورې لپاره غوښتنه وکړئ او ترلاسه یې کړئ.

د پریکړو خلاف د اعتراض او استیفاف کولو پروسه

که تاسو د ټولنیزې بیمې ولایتي موسسې د پریکړې سره موافقت نه کوئ

د کډوال یا بل کوم وضعیت ترلاسه کولو ورسته د ګټې د تادېې انکار په اړه

1 میاشت
تاسو کولای شئ چې د خیر بشپړې وزارت ته د دې خلاف مناقشه وړاندې کړئ

1 میاشت
که تاسو د خیر بشپړې د وزارت د پریکړې څخه قانع نه یاست

تاسو کولای شئ چې د ولسوالۍ اجراییې محکمې ته خپله مناقشه وړاندې کړئ

د کډوال یا بل کوم وضعیت ترلاسه کولو وروسته د ګټې د تادېې ترلاسه کولو په اړه ستاسو په کیس کې د ټولنیزې بیمې ولایتي موسسه باید پریکړې وکړي.

د ریاستي قانوني مرستې د غوښتنې پروسه

د قانوني مرستې ترلاسه کولو لپاره تاسو باید لیکل شوي غوښتنه وسپارئ – بشپړ شوي پوښتنلیک. تاسو باید په دې کې خپل معلومات ورکړئ او د کومې پریکړې خلاف چې مناقشه کوئ باید د هغې معلومات وړاندې کړئ، دا معلومات به وړاندې کړئ چې تاسو کوم خپل مالي وسایل نه لري، او له دې کبله، تاسو دولتي قانوني مرستې ته اړتیا لرئ. (پوښتنلیک په ګڼ شمیر ژبو کې ژباړه شوی وي، او تاسو د دې غوښتنه په هغه ژبه کې کولای شئ په کومه چې تاسو پوهیږئ).

د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر

که تاسو توقیف شوي نه یئ نو باید پوښتنلیک د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ته وسپارئ او هغوی به د قانوني مشورې ادارې ته دا وسپاري او د قانوني مرسته وړاندې کوونکي سره ستاسو د خبرو اترو لپاره د ژباړن انتظام وکړي.

کله چې د قانوني مشورې اداره ستاسو لپاره قانوني نماینده وټاکي، نو دا به د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر د دې څخه خبر کړي چې کله او کوم ځای به د هغه/هغې مرکه ستاسو سره ترسره کېږي چې د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ستاسو د خبرو اترو لپاره د ژباړن انتظام وکړي.

که تاسو په توقیف کې یئ، تاسو باید دغه پوښتنلیک پولې ساتونکي ته وسپارئ.

تاسو د وضعیت ورکولو یا د وضعیت ورکولو څخه د انکار په اړه د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر د پریکړو خلاف اعتراض د خپل توقیف د ودانۍ د ادرس سره سم د ولسوالۍ اجراییوي محکمې ته وړاندې کولی شئ. د پولې ساتونکي به ستاسو د غوښتنې پر اساس ستاسو لپاره د دولتي مرستې ترلاسه کولو لپاره د نماینده انتظام وکړي.

د توقیف په اړه د مناقشه کولو لپاره تاسو د پولې ساتونکي د پریکړو خلاف خپله مناقشه د ولسوالۍ (بشار) محکمې ته وړاندې کولای شئ. د دغه پریکړو خلاف د اعتراض کولو لپاره به تاسو ته دولتي قانوني مرسته او د قانوني نماینده سره د خبرو اترو لپاره د ژباړن خدمات وړاندې کړي.

د وضعیت ترلاسه کولو وروسته

د کډوال وضعیت:

● تاسو ته به سفري سند (پاسپورټ) درکړل شي چې دا به ستاسو د اصلي هیواد پرته له نورو ټولو هیوادونو لپاره باوري وي.

په لیتویا کې صادر شوي سفري سند ترلاسه کولو څخه وروسته، تاسو به د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ته د زیرمه کولو لپاره خپل شخصي د هویت اسناد او هغه سفري اسناد سپارئ، چې تاسو ته له هیواده بهر صادر شوي دي او تاسو یې په خپله مرضی استعمالولی شئ.

تاسو باید لومړی سفري سند او د استوګنې اجازه وریا ترلاسه کړئ.

● تاسو ته به د دایمي استوګنې اجازه درکړل شي چې باید هر پنځه کاله وروسته د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر کې ثبت کړل شي

په لیتویا کې د استوګنې باوري اجازه تاسو ته دا حق درکوي چې پرته له کوم محدودیتونو په لیتویا کې استخدام ترسره کړئ.

● تاسو باید حق ولرئ چې د کورنۍ له هغه غړیو سره یوځای شئ چې د هیواد څخه بهر اوسیدري

د کډوال د کورنۍ غړیو ته به د دایمي استوګنې اجازه ورکړل شي خو هغه تن چې بل کوم وضعیت یې ترلاسه کړی وي، د هغه کورنۍ ته به د دغه کس د وضعیت سره سم د استوګنې اجازه ورکول کیدري.

بل وضعیت:

● که تاسو هغه سفري سند نه شئ ترلاسه کولای چې ستاسو کورني هیواد صادر کړی وو نو سفري سند (پاسپورټ) باید تاسو ته درکړل شي.

● تاسو ته به د موقتي استوګنې اجازه درکړل شي. په لیتویا کې د خپل وخت د غځولو لپاره تاسو باید د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ته هر کال د استوګنې د اجازې د وخت ختمیدو نه یوه میاشت مخکې مراجعه وکړئ او هغوی به دا ارزونه ترسره کړي چې آیا تاسو ته د موقتي استوګنې اجازه په تکرار سره درکړي.

● وروسته له هغه کله چې تاسو د دوو کالو لپاره په لیتویا کې وسیدئ، تاسو کولای شئ چې د خپل کورنۍ له هغه غړیو سره یوځای شئ چې په بل هیواد کې وسیدري.

● که تاسو مناسب مالي وسیلې نه لرئ، تاسو حق لرئ د یو وخت مالي مرسته (د یو وخت ګټه) او د استوګنې د لګښتونو امتیازه (ګټه) ترلاسه کړئ. کډوال د دې مستحق یې چې د 10 میاشتو لپاره ګټه ترلاسه کړي او بل وضعیت ترلاسه کوونکی حق لري چې دغه ګټه د 7 میاشتو پورې ترلاسه کړي.

د بالغ تن لپاره به د ګټې د پیسو مقدار 139.00 یورو د یوې میاشتې لپاره وي او د کوچني تن لپاره به 97.00 یورو د یوې میاشتې لپاره وي، خو که تاسو میره یا میرمن یئ، نو په تاسو کې د یو تن لپاره به 139.00 یورو په یوه میاشت کې او د بل تن لپاره 97.00 یورو په یوه میاشت کې وي، چې د دې په اړه تاسو باید موافقت وکړئ او په خپل غوښتنلیک کې یې مشخص کړئ. دا مرسته د ټولنیزې بیمې ولایتي موسسې له خوا ورکول کیدري.

د یو وخت د مرستې د پیسو مقدار د بالغ تن لپاره 278.00 یورو او د کوچني تن لپاره 194.00 یورو وي خو که تاسو میره یا میرمن یئ، نو بیا د یو وخت مرسته د یو تن لپاره 278.00 یورو خو د دوهم تن لپاره 194.00 یورو وي، چې د دې په اړه تاسو باید موافقت وکړئ او په خپل غوښتنلیک کې یې مشخص کړئ. دا مرسته د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر له خوا ورکول کیدري.

د یو وخت مرسته او/یا ګټه ترلاسه کولای د وړتیا لپاره تاسو باید د لیتویا په هر یوه کړیدیت موسسه یا د لیتویا په پوسته ځانه کې شخصي کاته جوړه کړئ

د کوچني تن د یو وخت مرسته او/یا ګټه به د هغه قانوني نماینده ته واستول شي.

د اضافي معلوماتو یا غوښتنلیک د سپارنې د مرستې ترلاسه کولو لپاره تاسو د اړوند چارواکي (د مرکز سره هم) یا د ټولنیز مشاور ته رجوع کولی شئ.

د یو وخت د مرستې ترلاسه کولو لپاره تاسو باید د تابعیت او کډوالۍ د چارو دفتر ته غوښتنلیک له هغه وخت څخه په یوه میاشت کې دننه وسپارئ کله چې تاسو ته د کډوال یا بل کوم وضعیت درکړی شوی وو. د ګټې ترلاسه کولو لپاره تاسو باید د ټولنیزې بیمې ولایتي موسسې غوښتنلیک له هغه وخت څخه په 21 میاشتو کې دننه وسپارئ کله چې تاسو ته د کډوال یا بل وضعیت درکړی شوی وو. په غوښتنلیک کې تاسو باید د یو وخت د مرستې او د ګټې دواړو لپاره دا تائید کړئ چې دغه لازمي فنډ د هغې لږ تر لږه میاشتني معاش د مقدار څخه تجاوز ونه کړي چې په لیتویا کې د یو تن لپاره ټاکل شوی دی او د کوم لپاره چې د یو وخت د مرستې یا ګټې غوښتنه شوي ده.

په لاندې وضعیتونو کې به د هغه تن لپاره د ګټې تعین کیدري چې له 15 کالو څخه د تقاعد د عمر پورې په دې هیواد کې په لاندې وضعیتونو کې وي:

- چې یو تن مستخدم وي؛
- چې یو تن بی کاره وي او د استخدام د دولتي موسسې سره ثبت وي، هغه د بی کاره یا کار لټوونکي وضعیت لري او هغه د بی کاره تن یا کار لټوونکي مسئولیتونه پوره کوي او د رسمي ژبې د زده کړې په پروګرامونو کې شرکت کوي (که د یو تن د ګروپ I یا د ګروپ II د، معلولیت تعین وکړل شي یا دغه تن په لیتویا کې د پوره وخت په پروګرام کې په تعلیمي اداره کې زده کړې ترلاسه کوي نو د استخدام د دولتي موسسې سره راجستر کیدو ته اړتیا نشته).

عمده مطالب

گټه ور تماسونه

International Organization for Migration (IOM)

د مهاجرت نړیواله موسسه
IOM ريگا (Riga) دفتر
ANO nams, Pils iela 21, LV-1050,
Rīga
تیلیفون: (+371) 67503627
برېښنالیک: imezs@iom.int
وېبسایت: www.iom.int
facebook.com/IOM
twitter.com/UNmigration

غیر دولتي موسسه
(د پناه خوندي کور)
Lāčplēša iela 75 - 9/10, Rīga,
LV-1011
تیلیفون: (+371) 67898343
(+371) 25565098, (+371) 28612120
برېښنالیک: drosa.maja@gmail.com
www.patverums-dm.lv
www.beglis.lv/www.refugees.lv
facebook.com/Patverums.Drosa.
Maja
twitter.com/PatverumsDM

عمده مطالب

عمده مطالب

